

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยสังคมและพัฒนา ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2568 นี้ ยังคงเป็นฉบับที่มีบทความที่น่าสนใจจำนวนถึง 11 บทความ อีกทั้งยังมีบทความที่มาจากหลากหลายสาขาวิชาหลากหลายศาสตร์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของวารสารวิจัยสังคมและพัฒนา

โดยบทความในกลุ่มแรกเป็นบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้ต้องขัง และผู้พิการทางสายตา สำหรับบทความที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง ได้แก่ บทความของเสาวธาร โพธิ์กลัด และณัฐพล แสงอรุณ เรื่อง **“การประเมินโครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ”** ซึ่งผลการศึกษานอกจากจะทำให้ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานของโครงการแล้ว ผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ทั้งในระดับโครงการ ระดับปฏิบัติ และระดับนโยบายไว้อย่างน่าสนใจ ส่วนอีกบทความเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการทางสายตา ได้แก่ บทความของ Piya Techateerawat เรื่อง **“Accessible E-learning Platform for the Blind in Low-Cost Platform”** โดยบทความดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงผลจากการพัฒนาเว็บไซต์อีเลิร์นนิงสำหรับผู้พิการทางสายตาที่เข้าถึงได้ง่าย และราคาไม่แพงโดยใช้เทคโนโลยีโอเพนซอร์สควบคู่ไปกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเข้าถึงเนื้อหาเว็บ (WCAG 2.0) ซึ่งแพลตฟอร์มนี้ส่งเสริมความเท่าเทียมกันโดยให้ผู้พิการทางสายตาสามารถเข้าถึงข้อมูลและสื่อต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาต่อยอดจากแพลตฟอร์มดังกล่าว ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไปได้

บทความในกลุ่มต่อมาเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการห้องสมุดดิจิทัล ได้แก่ บทความของ Pornnisa Wattanasiri และคณะ เรื่อง **“The Changing Landscape of Digital Library Services Research: A Comparative Study of Two Periods (1994–2023)”** บทความนี้เป็นบทความที่ศึกษาแนวโน้ม และพัฒนาการของสิ่งพิมพ์บริการห้องสมุดดิจิทัลในฐานข้อมูล Scopus ในสองช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเพื่อนำไปใช้รับใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยและพัฒนาบริการห้องสมุดดิจิทัลของหน่วยงานตนเองในอนาคตได้

บทความในกลุ่มที่สามเป็นบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งในด้านกิจกรรม และเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชน การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน และการรับรู้การท่องเที่ยว โดยบทความแรก ได้แก่ บทความของพระมหาสุชาติ รมุมกาโม เรื่อง **“การพัฒนากิจกรรม และเครือข่ายความร่วมมือการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานวัฒนธรรมวิถีพุทธ อย่างยั่งยืนในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”** ซึ่งบทความนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือ และเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานรากวัฒนธรรมวิถีพุทธ ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีไว้อย่างน่าสนใจ และสามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่อื่น ๆ ได้

บทบรรณาธิการ

บทความต่อมา ได้แก่ บทความของสุทิ เสริฐศรี และคณะ เรื่อง **“การศึกษาศักยภาพเส้นทาง การท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา ชุมชนศิลาเพชร อำเภอปัว จังหวัดน่าน”** บทความดังกล่าว ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเพื่อนำไปปรับใช้กับการศึกษาศักยภาพเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่อื่น ๆ ได้ และเช่นเดียวกันบทความของศรัญญา ศรีทอง และคณะ เรื่อง **“ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การรับรู้การท่องเที่ยวโดยจักรยานอย่างยิ่งย่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของนักท่องเที่ยว Gen Z”** ทำให้ผู้ที่สนใจทราบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการรับรู้การท่องเที่ยวโดยจักรยานอย่าง ยิ่งย่น เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าวตอบโจทก์นักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัส ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบที่ยั่งยืน และลึกซึ้ง

บทความในกลุ่มที่สี่เป็นบทความวิจัยที่เกี่ยวกับนโยบายด้านแรงงานข้ามชาติ ได้แก่ บทความ ของคชตรัย เจริญสุข และชารินทร์ เกสร เรื่อง **“การประเมินผลนโยบายเปิดรับแรงงานข้ามชาติของ รัฐบาลเศรษฐา ทวีสิน : ตัวแบบ กระบวนการ และการนำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดสมุทรสาคร”** โดยบทความนี้นอกจากจะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินนโยบายเปิดรับแรงงานข้ามชาติของรัฐบาล เศรษฐา ทวีสินแล้ว ยังทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบในการนำไปปฏิบัติได้

บทความในกลุ่มที่ห้าเป็นบทความวิชาการด้านกฎหมาย ทั้งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ภาครัฐ และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ บทความของพรชนก ชัยสิทธิ์ เรื่อง **“องค์กร วิชาชีพกับการเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539”** บทความนี้นอกจากจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบ ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้ว ผู้เขียนยังแสดงให้เห็นปัญหาของการกำหนดให้องค์กรวิชาชีพ เป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กฎหมายฉบับนี้ รวมถึงข้อเสนอในการแก้ไขกฎหมาย ส่วนบทความต่อมา ได้แก่ บทความของชัตติยา ปกาสปสุต เรื่อง **“ระบบกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย”** บทความนี้มุ่งไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นไป ที่ประเด็นเรื่องหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เป็นฐานอำนาจในการกำหนดการจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่กำหนดกรอบในการใช้จ่ายเงินอุดหนุน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งบทความนี้ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาทางกฎหมายที่สำคัญ หลายประการ และยังได้ให้ข้อเสนอแนะไว้หลายประการ

บทบรรณาธิการ

บทความในกลุ่มสุดท้ายเป็นบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสอน ทั้งการสอนประวัติศาสตร์ และการสอนวรรณกรรม โดยบทความแรก ได้แก่ บทความของชินทร์ มั่งคั่ง และคณะ เรื่อง **“ปฏิทรรศน์การสอนประวัติศาสตร์ไทยในโรงเรียนชายขอบพื้นที่เชียงใหม่”** บทความนี้ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้างของการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนชายขอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อจำกัดของหลักสูตรปัจจุบัน และเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเสริมสร้างการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น และการสอนเชิงปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจประวัติศาสตร์ที่ครอบคลุม และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่วนบทความที่สอง ได้แก่ บทความของสภาพร ปุ่มเป้า และคณะ เรื่อง **“การสอนวรรณกรรมไทยระดับอุดมศึกษา : จุดมุ่งหมาย สภาพปัญหา แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง”** บทความนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาหลักที่ยังคงเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้วรรณกรรมไทยระดับอุดมศึกษา และยังได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความต่าง ๆ ข้างต้น จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่น่าสนใจ และสามารถนำไปขยายผลต่อยอดต่อไปได้ในอนาคต

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงชัย ทองปาน
บรรณาธิการวารสาร